



EDITORIAL

El que tingué la sort d'assistir a l'arribada del nostre President, en la nit del passat diumenge, pot haver copsat la veritable vibració del poble català en aquests moments tan trascendentals de la vida del nostre poble.

Un entusiasme tan enorme sols pot trobar parí en el dels dies 14 i 15 d'abril passat. Nosaltres ja suposàvem veure-hi alguns milers de persones a l'Estació de França; el dia de l'acomiadament ja aprenguérem a veure la multitud al redós del seu apòstol, però no podíem imaginar que fos tot Barcelona que acudís a l'estació diumenge passat i a una hora tan intempestiva com la mitja nit. Preveíem l'afapeïment de la Plaça de la República, però no havíem suposat mai que pogués caber-hi més gent que no hi havíem vist àdhuc en el dia de la proclamació de la República Catalana.

I és que nosaltres no pensàvem que el poble català sabés que hi hagué molta imaginació en les noves que ens donaren de l'acolliment tingut per Macià a Madrid; que el poble, sense dir-s'ho l'un a l'altre, volgués tàcitament tributar un acte de desgreuje al seu estimat President per la fredor amb què fou rebut allà dalt. I per això sens dubte li tributà un homenatge que deixava minso el dedicat temps enrera al cavallerós Alcalá Zamora. El nostre poble va demostrar que té una ànima sensible com el qui més. I les dones—que hi eren en nombre abundant—acolliren amb tant d'entusiasme com els homes aquelles paraules del seu Cap pronunciades des del balcó de la històrica Generalitat: «La meua ànima i la meua vida les tinc a la disposició de Catalunya, com sempre, per al que pugui esdevenir.»

No ho havíem dubtat mai, però ens enjoïà de debò el tornar a sentir-ho de la seva boca. Així com així recordava al poble allà congregat la obligació de cadascú.

Puix no volem creure que hi hagi un català que anà a esperar el seu President, el qual s'estimi més la vida que l'Avi la seva.

I l'esperaren molts, però molts; potser vuitanta, potser cent mil...

La setmana passada va celebrar-se, a Madrid, un àpat de commemoració del primer aniversari del Pacte de Sant Sebastià. Hi assistiren tots els ministres menys tres: Maura, Prieto i Largo Caballero. Precisament els que més s'han significat en el seu odi contra Catalunya i les seves coses; precisament els que encapçalen la llista negra que tot bon català va fent des que s'inaugurà el període de democràcia ciutadana. No és això una demostració de la bona entesa catalana? No és també d'una palesa significació el tal retraïment?

Assistir a l'àpat venia a ésser, de fet, un acte de ratificació del Pacte, per la raó molt senzilla de què, quan hom celebra una cosa, és que li plau,

L'Afer dels Tranvies i els Autobusos

Antecedents

El passat mes de juny, els empleats dels tramvies i autobusos sollicitaren de les respectives empreses una petita millora en llurs sous i condicions de treball. En vista que anaven passant els dies sense que les companyies resolguessin res sobre les demandes dels seus obrers, aquests tornaren a insistir i, aleshores, la Companyia de Tramvies S. A., presentà unes contra-bases que no foren acceptades pels obrers, els quals veient que no se'ls concedien les millores sollicitades, anunciaren la vaga.

Intervenció del batlle

Veint-se de cara a un greu conflicte, el senyor Aiguadé prengué el termini d'intervenir en l'afer, a fi d'evitar els greus trastorns que una vaga general d'aquesta mena podia ocasionar a un ciutat com Barcelona.

A l'efecte, el batlle es posà en comunicació amb el Comitè de vaga dels tramvies i autobusos — per mitjà del

que hi està conforme. Això no admet discussió. Maura, Prieto i Largo Caballero no estaven pas malalts, única raó de pes que podia justificar d'altra manera la seva abstenció. Tampoc no poden al·legar un excés de feina que els en privés: bé hi eren els altres ministres que no en tenen pas menys. Per què no hi assistiren, doncs? La raó és tan clara com la llum del sol: perquè no volgueren ratificar el Pacte. I quin punt és el que avui, reunides ja les Corts, ben a la vora d'ésser votada la Constitució espanyola, queda per resoldre dels que a Sant Sebastià es convingueren? La llibertat de Catalunya.

Si això no és parlar clar...

Sentim parlar molt, però molt, de República; però així: República, a seques; ho llegim a la premsa i ho sentim a les converses. En un principi, però, no era així; es parlava de República federal. Per què no se'n parla tant avui? Ens dol que els polítics espanyols es prenguin tan «a la fresca» un punt bàsic d'una importància tan capital. Perquè una cosa és República, i altra República federal. I la major part del poble espanyol és federalista; els Estatuts que, ultra Catalunya que ja l'ha presentat, laboren els altres pobles, ho diuen a bastament. I davant de la Constitució pròxima a ésser declarada llei fonamental del país cal tenir en compte aquest punt bàsic important.

Un altre detall important. El poc que es parla de federalisme, hom ho fa qualificant de regions i províncies el que són Estats: la regió catalana; les províncies gallegues, etc. La federació es fa de Nacions, d'Estats; almenys aquesta és la que cal fer avui a casa nostra. Volem ésser iguals els uns als altres i no pas inferiors. I una regió, una província, és inferior a la Nació. Només amb la igualtat de dret hi ha l'igualtat d'aventatge. Volem una República federal; però no pas de províncies d'Espanya. Volem una República Federal de Pobles Ibèrics.

Jo ho oblidem.

Sindicat de Transports— a fi de cercar una solució harmònica.

El 19 de juliol, el seyor Aiguadé va celebrar al migdia una entrevista amb el senyor Arruga, director de la Companyia de Tramvies, i el Comitè de vaga.

Com que al cap de sis hores encara continuaven reunits i algú d'ells començava a defallir, es suspengué la conferència. En tornar-la a emprendre—a les deu de la vetlla—el senyor Arruga havia canviat impressions i consultat amb els consellers de la Companyia i, així, després de llarguissimes discussions, a les quatre de la matinada del dilluns dia 20, es pogué donar per solucionat el conflicte imminent.

Quin va ésser l'arreglo?

En les contrabases que la Companyia havia presentat el dia 21 de juny—un mes abans de l'intervenció del batlle—s'oferia al personal, ultra diverses millores en les condicions de treball, un augment de salaris l'import global del qual s'elevava a la xifra de tres milions i mig de pessetes anuals. Després de la intervenció de la primera autoritat municipal, aquesta xifra va augmentar-se d'un milió i mig de pessetes, ço és, fins arribar als cinc milions.

Quina és la millora?

Tenint en compte que, segons la Companyia, abans de la presentació de les bases, els obrers cobraven un total de onze milions de pessetes anuals, l'augment és d'un 45'45 per cent sobre els jornals antics.

No obstant, l'augment sembla que no ha estat igual per a tothom car hi ha obrers que cobraven vuit pessetes de jornal i avui en cobren deu, el que equival a un augment sols d'un vint-i-cinc per cent, sobre el jornal que cobraven abans.

Altres obrers que cobraven un salari de nou pessetes diàries també en cobren avui deu, amb el que l'augment resta reduït al 11'10 per cent.

Segurament que els augments importants se'ls han endut els mateixos que ja cobraven jornals grossos. Caldrà sempre acostuma passar així...

En compensació dels augments de jornal

La premsa del 12 del corrent ens portava una notícia desagradable. Duia un anunci a tota plana, en el qual la Companyia, després de presentar-nos uns gràfics comparatius entre les tarifes actuals i les antigues, i uns altres comparant les tarifes barcelonines amb les d'algunes capitals estrangeres, ens donava la notícia d'haver decidit augmentar les seves tarifes, a fi de nivellar les majors despeses que els ocasionava la millora concedida als obrers, i que en conseqüència, els bitllets que fins aleshores valien deu, quinze i vint cèntims, ens en costarien ara dotze, divuit i vint-i-quatre respectivament, ço que és equivalent a una puja d'un vint per cent sobre els preus anteriors.

Absurditats

Ultra l'absurd que representa la fixació de les tarifes anteriorment citades en una època en què estan ja des-



Catalans! hem guanyat la primera partida! Que la vostra voluntat mantingui la seva ardor, per a conseguir la nostra completa llibertat!